

February 2001

การนำเสนอแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ
วิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยา ไล้ทอง

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

ไล้ทอง, วิทยา (2001) "การนำเสนอแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," *Journal of Education Studies*: Vol. 29: Iss. 2, Article 10.

DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.29.2.10

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol29/iss2/10>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การนำเสนอแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิต สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยา ไล่ทอง

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่อยู่คู่กับมนุษย์มาช้านาน ดนตรีสามารถให้ทั้งความบันเทิง การผ่อนคลายความเครียด และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคคลได้ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม เจตคติและบุคลิกภาพ ดนตรีจึงได้ถูกจัดอยู่ในหลักสูตรการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยของผู้เรียน รวมทั้งให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจลักษณะของดนตรี สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหรือนำไปเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาดนตรีเป็นวิชาเอกต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในหมวด ๑ มาตราที่ ๖ กล่าวคือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข บุคคลสำคัญสำหรับการดนตรีศึกษาที่ขาดเสียมิได้ก็คือ ครู ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งให้ความสำคัญกับการผลิตครูทางด้านดนตรีศึกษา รวมทั้งคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้เปิดหลักสูตรทางด้านนี้มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยเริ่มต้นเปิดหลักสูตรวิชาโทดนตรี และได้ปรับปรุงเป็นวิชาเอกเดี่ยว ในสาขาการสอนวิชาเฉพาะ มีทั้งดนตรีไทย และดนตรีสากล เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐

ในกระบวนการศึกษาของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตจะต้องผ่านวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในการเรียนชั้นปีที่ ๔ ซึ่งนับเป็นวิชาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะนิสิต

จะต้องบูรณาการความรู้ในเนื้อหาวิชา ประกอบกับวิธีการสอนและประสบการณ์ที่ได้ศึกษามาทั้งหมด ไปปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังต้องรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อม อย่างไรก็ตามจากการได้สนทนากับนิสิตระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการศึกษารายงานการสัมมนาเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการแก้ไขการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๔ ของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๓๘ พบว่านิสิตประสบปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหลายด้าน และยังคงประสบปัญหาอยู่เรื่อยมา ปัญหาต่างๆ ควรได้รับการแก้ไขให้ตรงจุด เพราะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นหัวใจสำคัญของการผลิตครู หากเกิดปัญหาย่อมแสดงให้เห็นว่าการเตรียมประสบการณ์และความพร้อมให้กับนิสิตควรได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ปัญหาที่นิสิตประสบระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจนำมาซึ่งความวิตกกังวล ในการปฏิบัติงาน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพครู และเกิดผลในทางลบอื่นๆ จนอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพของบัณฑิต และลุกลามไปถึงการจัดการศึกษาของประเทศในที่สุด จึงมีความจำเป็นต้องทำการวิจัย โดยรวบรวมปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นโดยตรงกับนิสิต และเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิดปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา และนำเสนอวิธีการแก้ไข ปัญหา เพื่อเป็นแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และเตรียมความพร้อมของนิสิต ก่อน

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และความต้องการของนิสิต อันจะนำไปสู่การผลิตบัณฑิตทางการสอนดนตรีที่มีคุณภาพ เพื่อมาช่วยกันพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. สำรวจปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในปีการศึกษา ๒๕๔๓

๒. นำเสนอแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบเขตการวิจัย

๑. ประชากรเป็นนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในปีการศึกษา ๒๕๔๓ ซึ่งเข้าศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๓๘)

๒. ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษาด้านต่างๆ ที่ทำการศึกษา มี ๑๐ ด้าน คือ ๑) การเตรียมการสอน ๒) สื่อการสอน ๓) การสอน ๔) ตัวนิสิต ๕) ตัวนักเรียน ๖) อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ๗) อาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์สังกัดภาควิชาดนตรีศึกษา ๘) อาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์สังกัดโรงเรียน

สาธิตจุฬายา ๙) โรงเรียน ๑๐) การจัดเตรียม
ประสบการณ์ให้กับนิสิต

นียมคำศัพท์

ประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึงกระบวนการ
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน ทั้ง
หน้าที่การสอน และหน้าที่อื่นๆ ที่โรงเรียน
มอบหมายให้

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง
นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการสอนวิชา
เฉพาะวิชาเอกดุษฎีศึกษา ที่ฝึกประสบการณ์
วิชาชีพ ในปีการศึกษา ๒๕๕๓

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน หมายถึง
อาจารย์ในโรงเรียนที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยง
และนิเทศการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์
วิชาชีพร่วมกับอาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์
สังกัดภาควิชาดุษฎีศึกษา

อาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์ สังกัด
ภาควิชาดุษฎีศึกษา หมายถึง อาจารย์สังกัด
ภาควิชาดุษฎีศึกษา ที่ทำหน้าที่นิเทศการสอน
ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ร่วมกับ
อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

อาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์ สังกัด
โรงเรียนสาธิตจุฬายา หมายถึง อาจารย์สังกัด
โรงเรียนสาธิตจุฬายา ที่ทำหน้าที่เป็นทั้ง
อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนและอาจารย์
นิเทศก์คณะครุศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

เป็นนิสิตชั้นปีที่ ๔ สาขาการสอนวิชาเฉพาะ
วิชาเอกดุษฎีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพใน
ปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำนวน ๒๕ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ตอน
คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามสถานภาพ
ของผู้ตอบ ประกอบด้วยคำถามแบบให้เลือก
ตอบและเติมคำ จำนวน ๘ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสำรวจปัญหาการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งเป็นแบบประเมินค่า ๕
ระดับ คือ มีปัญหามากที่สุด มีปัญหามาก มี
ปัญหาปานกลาง มีปัญหาน้อย และมีปัญหา
น้อยที่สุด ประกอบด้วยปัญหาทั้งหมด ๑๐ ด้าน
คือ ๑) การเตรียมการสอน ๒) สื่อการสอน
๓) การสอน ๔) ตัวนิสิต ๕) ตัวนักเรียน
๖) อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ๗) อาจารย์
นิเทศก์คณะครุศาสตร์สังกัดภาควิชาดุษฎี
ศึกษา ๘) อาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์
สังกัดโรงเรียนสาธิตจุฬายา ๙) โรงเรียน ๑๐)
การจัดเตรียมประสบการณ์ให้กับนิสิต ใน
ส่วนท้ายของคำถามแต่ละข้อ มีที่ว่างสำหรับ
เขียนรายการปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิชาเฉพาะ ซึ่งเป็น
แบบประเมินค่า ๕ ระดับ คือ จำเป็นมากที่สุด
จำเป็นมาก จำเป็นปานกลาง จำเป็นน้อย
และจำเป็นน้อยที่สุด แบ่งออกเป็นกลุ่มรายวิชา
๓ กลุ่ม คือ ๑) รายวิชาบังคับร่วมในหมวดวิชา
เฉพาะ ๒) รายวิชาบังคับเฉพาะสาขา ๓) ราย
วิชาครูและวิชาเลือกดุษฎีศึกษา ในส่วนท้าย
ของคำถามแต่ละข้อ มีที่ว่างสำหรับเขียนข้อ
เสนอแนะเพิ่มเติม

๒. สัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน อาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์ สังกัดภาควิชา ดนตรีศึกษา และอาจารย์นิเทศก์สังกัดโรงเรียน สาธิตจุฬาฯ เพื่อทราบรายละเอียดเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมการสอน สื่อการสอน การสอน และเกี่ยวกับตัวนิสิตและข้อเสนอในการแก้ ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

๓. การประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณา แนวทางในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิต สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถาม แก่ประชากร คือ นิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในปีการศึกษา ๒๕๔๓ เป็นนิสิตสาขาดนตรีไทย ๑๑ คน นิสิตสาขาดนตรี ๑๔ คน รวมทั้งหมด ๒๕ คน หลังเสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนจากนิสิตที่ออกฝึก ประสบการณ์วิชาชีพทั้งหมด ๒๕ ชุด คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ และสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายโรงเรียน จำนวน ๓ คน อาจารย์นิเทศก์ คณะครุศาสตร์ สังกัดภาควิชาดนตรีศึกษา จำนวน ๔ คน และอาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์ สังกัดโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ จำนวน ๗ คน รวม ทั้งหมด ๑๔ คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะ ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่

ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อเขียนและการ สัมภาษณ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำ ปัญหาวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางในการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอน วิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วนำเสนอต่อที่ ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

ผลการวิจัย

๑. ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

๑.๑ ปัญหาด้านการเตรียมการสอน

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขา การสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา มี ปัญหาด้านการเตรียมการสอนโดยรวมอยู่ใน ระดับมีปัญหาน้อย รายการปัญหาย่อยด้าน การเตรียมการสอนที่สำคัญ ซึ่งอยู่ในระดับมี ปัญหาปานกลางคือ การกำหนดกิจกรรมให้ เหมาะสมกับเนื้อหาและชั้นเรียน การเขียน แนวคิดเรื่องที่สอน การทำบันทึกการสอน และ ความเข้าใจหลักสูตรของโรงเรียนที่จะฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ

๑.๒ เกี่ยวกับสื่อการสอน

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขา การสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา มีปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอนโดยรวมอยู่ใน ระดับมีปัญหาน้อย รายการปัญหาย่อยเกี่ยวกับ สื่อการสอนที่สำคัญ ซึ่งอยู่ในระดับมีปัญหา ปานกลาง คือ ค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมสื่อ การสอน และการใช้สื่อการสอนเป็นขั้นเป็นตอน ให้เหมาะสมกับกิจกรรมและเวลา

๑.๓ ปัญหาด้านการสอน

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขา การสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา มี ปัญหาด้านการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมีปัญหา น้อย รายการปัญหาย่อยด้านการสอนที่สำคัญ ซึ่งอยู่ในระดับมีปัญหาปานกลาง คือ การดำเนินการสอนเป็นไปตามเวลาที่กำหนด การเลือก เทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและชั้น เรียน การควบคุมชั้นเรียนให้อยู่ในระเบียบ ขณะการสอน การกระตุ้นเร้าความสนใจของ นักเรียน และการจัดกิจกรรมช่วยเสริมเด็กที่ เรียนช้าหรือเรียนเร็ว

๑.๔ ปัญหาเกี่ยวกับตัวนิสิต

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขา การสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา มี ปัญหาเกี่ยวกับตัวนิสิตเองโดยรวมอยู่ในระดับมี ปัญหาเล็กน้อย รายการปัญหาย่อยทุกรายการอยู่ ในระดับมีปัญหาเล็กน้อย

๑.๕ ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขา การสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา มี ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับ มีปัญหาปานกลาง รายการปัญหาย่อยที่สำคัญ ซึ่งอยู่ในระดับมีปัญหาปานกลาง คือ ความมี ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับ มอบหมาย ความสนใจเรียน ปัญหาส่วนตัว ระดับความรู้และความสามารถที่แตกต่างกัน ของนักเรียน และพื้นฐานในเรื่องที่เรียน

๑.๖ ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ ฝ้ายโรงเรียน

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขา การสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา มี

ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ฝ้ายโรงเรียนโดย รวมอยู่ในระดับมีปัญหาเล็กน้อย รายการปัญหาย อ่อยทุกรายการอยู่ในระดับมีปัญหาเล็กน้อย

๑.๗ ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ คณะครุศาสตร์ สังกัดภาควิชาดนตรีศึกษา

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขา การสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา มี ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์ สังกัดภาควิชาดนตรีศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ มีปัญหาเล็กน้อยที่สุด รายการปัญหาย่อยทุกรายการ อยู่ในระดับมีปัญหาเล็กน้อยถึงน้อยที่สุด

๑.๘ ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ คณะครุศาสตร์สังกัดโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการ สอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา มีปัญหา เกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์ สังกัด โรงเรียนสาธิตจุฬาฯโดยรวมอยู่ในระดับมีปัญหา น้อย รายการปัญหาย่อยเกี่ยวกับอาจารย์ นิเทศก์คณะครุศาสตร์สังกัดโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ที่สำคัญซึ่งอยู่ในระดับมีปัญหาปานกลาง คือ การให้การงานอื่นนอกเหนือจากการสอน

๑.๙ ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขา การสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา มี ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเกี่ยวกับ โรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมีปัญหาเล็กน้อย รายการปัญหาย่อยทุกรายการอยู่ในระดับมี ปัญหาเล็กน้อย

๑.๑๐ ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมจัด ประสบการณ์ให้กับนิสิต

นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขา

การสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา มีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ให้นิสิต โดยรวมอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย รายการปัญหาย่อยทุกรายการอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย

๒. แนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จากการสำรวจปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกดนตรีศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาแสดงให้ เห็นว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในปีการศึกษา ๒๕๔๓ เป็นวิธีการที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามยังมีข้อควรปรับปรุงโดยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกดนตรีศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นดังนี้

๒.๑ การเตรียมความพร้อมให้นิสิตก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ควรเตรียมความพร้อมให้นิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกดนตรีศึกษาได้ศึกษาและมีประสบการณ์ก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพดังนี้

๒.๑.๑ ให้นิสิตเพิ่มประสบการณ์ด้านการสอน จากการสังเกตการสอนและการเชิญอาจารย์ดนตรีในโรงเรียนมาเล่าประสบการณ์การสอน การจัดการในชั้นเรียน การใช้เทคนิควิธีการสอนแบบต่างๆ บทบาทและภาระหน้าที่ของครู การแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียนในด้านการจัดกิจกรรมช่วยเสริมเด็กเรียนช้าหรือเรียนเร็ว การควบคุมชั้นเรียน และการกระตุ้นเร้าความสนใจของนักเรียน โดยจัดไว้ในวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน จิตวิทยา

การสอนดนตรี และวิชาดนตรีในปฐมวัยศึกษา หรือดนตรีในประถมศึกษา หรือดนตรีในมัธยมศึกษา ที่นิสิตต้องเรียนในชั้นปีที่ ๓

๒.๑.๒ ให้นิสิตสำรวจและศึกษานโยบายการสอนและหลักสูตร รวมทั้งปัญหาการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนที่จะฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้นิสิตได้สัมผัสกับปัญหาจริง และเตรียมตัวที่จะแก้ไขปัญหาเมื่อออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยจัดไว้ในวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน และวิชาดนตรีในปฐมวัยศึกษาหรือดนตรีในประถมศึกษา หรือดนตรีในมัธยมศึกษา ที่นิสิตต้องเรียนในชั้นปีที่ ๓

๒.๑.๓ ให้นิสิตฝึกเขียนบันทึกการสอนมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการเขียนแนวคิด การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดไว้ในวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน และวิชาดนตรีในปฐมวัยศึกษาหรือดนตรีในประถมศึกษา หรือดนตรีในมัธยมศึกษา ที่นิสิตต้องเรียนในชั้นปีที่ ๓

๒.๑.๔ ให้นิสิตได้มีโอกาสทำการทดลองสอนหลายๆ ครั้ง เพื่อให้นิสิตได้มีโอกาสปรับปรุงแก้ไขและเห็นผลพัฒนาการของตน โดยเฉพาะในด้านการดำเนินการสอนให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด และการควบคุมชั้นเรียนในขณะที่สอน โดยจัดไว้ในวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน และวิชาดนตรีในปฐมวัยศึกษาหรือดนตรีในประถมศึกษาหรือดนตรีในมัธยมศึกษา ที่นิสิตต้องเรียนในชั้นปีที่ ๓

๒.๒ จัดประชุมระหว่างคณะครุศาสตร์ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน เพื่อชี้แจงนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บทบาท

และหน้าที่ของแต่ละฝ่าย รวมทั้งอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อร่วมมือกัน ดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้สำเร็จ ตามวัตถุประสงค์

๒.๓ ในการประชุมนิสิตก่อนและ ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรย้ำให้นิสิตตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบ ต่อการปฏิบัติตัวในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และควรมีการจัดประชุมกลุ่มย่อยเฉพาะสาขา วิชาในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบ้าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่านิสิตฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอก ดนตรีศึกษา มีปัญหาในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพด้านต่างๆ อยู่ในระดับน้อยที่สุดถึง ปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของ ปัญหาต่างๆ พบว่ายังมีปัญหาอยู่บ้าง และจาก การวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา สามารถนำ มาสรุปเป็นแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อลดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และทำให้การฝึก ประสบการณ์วิชาชีพมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นดังนี้

๑. ในด้านการเตรียมความพร้อมให้นิสิต ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นิสิตมีปัญหาอยู่บ้างในเรื่องการเลือกเทคนิควิธี สอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและชั้นเรียน การ กระตุ้นเร้าความสนใจของนักเรียน การจัด กิจกรรมช่วยเสริมเด็กที่เรียนช้า หรือเรียนเร็ว และปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนที่นิสิตประสบคือ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบในงานที่ ได้รับมอบหมาย ความสนใจเรียน ระดับความรู้

และความสามารถที่แตกต่างกันมากของนักเรียน ปัญหาส่วนตัว และพื้นฐานในเรื่องที่เรียน แสดงให้เห็นว่านิสิตยังขาดประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้เทคนิควิธีการสอน และการแก้ไขปัญหา ของนักเรียน จึงควรจัดประสบการณ์ด้านนี้ให้ กับนิสิตมากขึ้น โดยการให้นิสิตศึกษาจากการ สังเกตการสอน หรือการเชิญอาจารย์ดนตรีใน โรงเรียนมาเล่าประสบการณ์การสอนการจัดการ ในชั้นเรียน และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของ นักเรียน ซึ่งสามารถสอดแทรกไว้ในวิชาครูหรือ วิชาทางการสอน เช่น วิชาพฤติกรรม การ สอน จิตวิทยาการสอนดนตรี และวิชาดนตรี ในปฐมวัยศึกษาหรือดนตรีในประถมศึกษา หรือดนตรีในมัธยมศึกษา ที่นิสิตต้องเรียนใน ชั้นปีที่ ๓

ส่วนปัญหาในเรื่องความเข้าใจในหลักสูตร ของโรงเรียนที่จะฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ นิสิต เป็นปัญหาที่ทำให้นิสิตขาดความพร้อม และความมั่นใจในการวางแผนการสอน หาก นิสิตได้ศึกษาและเข้าใจในหลักสูตรของโรงเรียน ที่จะฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นการล่วงหน้าก็ จะทำให้นิสิตมีความพร้อมและสามารถวางแผน การสอนได้ดีขึ้น จึงควรให้นิสิตมีประสบการณ์ เกี่ยวกับหลักสูตรของโรงเรียนที่จะฝึกประสบ การณ์วิชาชีพมากขึ้น โดยการสำรวจศึกษา นโยบายการสอนและหลักสูตรของโรงเรียน ตลอดจนจนสภาพปัญหาการเรียนการสอนดนตรี ในโรงเรียน เพื่อให้นิสิตได้สัมผัสกับสภาพ ความเป็นจริง และเตรียมตัวที่จะแก้ไขปัญหา เมื่อออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยจัดไว้ใน การเรียนวิชาดนตรีในปฐมวัยศึกษาหรือดนตรี ในประถมศึกษา หรือดนตรีในมัธยมศึกษา ซึ่ง

นิสิตจะต้องเรียนในชั้นปีที่ ๓

สำหรับปัญหาในด้านการเตรียมการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดขึ้น คือ การทำบันทึกการสอน การเขียนแนวคิดของเรื่องที่สอน การกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาและชั้นเรียน ให้เหมาะสมกับกิจกรรมและเวลา แสดงให้เห็นว่านิสิตยังมีทักษะไม่เพียงพอในด้านการเตรียมการสอน ซึ่งการเตรียมการสอนถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ อีกทั้งยังสร้างความมั่นใจให้กับผู้สอนอีกด้วย จึงควรเพิ่มประสบการณ์ในเรื่องเหล่านี้ด้วยการให้นิสิตฝึกเขียนบันทึกการสอนให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านการเขียนแนวคิด และการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดไว้ในวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน ดนตรี ดนตรีในปฐมวัยศึกษา หรือดนตรีในประถมศึกษา หรือดนตรีในมัธยมศึกษา ซึ่งนิสิตต้องเรียนในชั้นปีที่ ๓

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนิสิตในด้านการสอน คือ ปัญหาการดำเนินการสอนให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด และการควบคุมชั้นเรียนให้อยู่ในระเบียบขณะที่สอน ปัญหาเหล่านี้มีสาเหตุมาจากการที่นิสิตยังมีทักษะน้อยในด้านการสอน ในการลดปัญหาดังกล่าว สามารถทำได้โดยการเพิ่มประสบการณ์ให้นิสิตได้ทดลองสอนมากขึ้น โดยจัดไว้ในวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน ดนตรี ดนตรีในปฐมวัยศึกษา หรือดนตรีในประถมศึกษา หรือดนตรีในมัธยมศึกษา ซึ่งนิสิตต้องเรียนในชั้นปีที่ ๓

๒. จัดประชุมระหว่างคณะครุศาสตร์ ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน เพื่อชี้แจงนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บทบาท และหน้าที่ของแต่ละฝ่าย รวมทั้งอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อร่วมมือกันดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากเมื่อพิจารณารายละเอียดของปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่านิสิตมีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมสื่อการสอน คณะครุศาสตร์ควรขอความร่วมมือกับโรงเรียนในการอำนวยความสะดวกให้แก่นิสิตในการใช้วัสดุอุปกรณ์ และสนับสนุนอุปกรณ์ในการผลิตสื่อให้แก่นิสิต นอกจากนี้ยังพบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนบางท่าน ในเรื่องความเข้าใจในนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะครุศาสตร์ การแนะนำทางการปฏิบัติตัวในโรงเรียนให้นิสิต การสังเกตการสอนอย่างสม่ำเสมอ และเวลาของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ในการให้คำปรึกษา แนะนำ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีภาระกิจมาก หรืออาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายโรงเรียนยังไม่เข้าใจบทบาทของตนและความต้องการการช่วยเหลือของนิสิต ซึ่งโดยภาพรวมเป็นปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหาน้อยเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามควรให้ความสำคัญกับปัญหาเหล่านี้ เพราะอาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกและความเข้าใจอันดีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จึงควรทำความเข้าใจในนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะครุศาสตร์ และบทบาทของแต่ละฝ่าย และขอความร่วมมือ

ในการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

๓. ในการประชุมนิสิตก่อนฝึกและระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรย้ำให้นิสิตตระหนักถึงบทบาทความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตัวในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เนื่องจากพบว่านิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับการให้ภาระงานอื่นของโรงเรียนนอกเหนือจากการสอน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุมาจากการที่นิสิตไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานครูที่นอกเหนือจากการสอน นอกจากนี้คณะผู้ทรงคุณวุฒิยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประชุมระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพว่าควรมีการจัดประชุมกลุ่มย่อยเฉพาะสาขาบ้าง

จากผลการสำรวจของปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา ถึงแม้จะมีปัญหาโดยรวมเพียงเล็กน้อย แต่ก็ควรนำข้อค้นพบในรายการปัญหาย่อยต่างๆ มาปรับปรุงตามแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เสนอไว้ เพื่อให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพบรรลุจุดมุ่งหมาย เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะครุศาสตร์กับโรงเรียนที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และที่สำคัญที่สุดคือ การได้ครุศาสตร์บัณฑิต ด้านดนตรีศึกษาที่มีคุณภาพที่จะออกไปช่วยกันพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

๑. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา เฉพาะสาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากล

๒. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา แยกเป็นระดับชั้นปฐมวัยศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

บรรณานุกรม

- จรรยาศรี มาติลกโกวิท. ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกธุรกิจ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา ๒๕๓๕-๒๕๓๗. รายงานการวิจัย, ๒๕๓๘.
- ขจร ตั้งสุวรรณรังษี. ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์ที่เลี้ยงเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาของนักศึกษาฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๒.
- จินตนา สุนทรวิภาต. ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์. หลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๓๘), ๒๕๓๘
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์. คู่มือประสบการณ์วิชาชีพ, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

ฉลอง สุนทรนนท์. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศิลปศึกษาของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๙.**

นิสิตชั้นปีที่ ๔ ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๓๙. **ปัญหาและแนวทางในการแก้ไขการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๔ ของนิสิตภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานการสัมมนา ๒๕๓๙.**

บุญยง บุญยะไวโรจน์. **ปัญหาการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔.**

ประเวศ วัชรพฤกษ์. **ปัญหาการสอนของนิสิตฝึกสอนวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓ .**

ปานตา ใช้เทียมวงศ์ และสมจิต ชิวปรีชา. **การสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๒๕, รายงานการวิจัย ๒๕๒๕.**

ปิยะชาติ แสงอรุณ. **การเปรียบเทียบปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพพระยะก่อนฝึก ขณะฝึก และหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๒๖, รายงานการวิจัย ๒๕๒๖.**

มณี เกษมกา. **ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาสุขศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๒.**

วราภรณ์ ปะทะยศ. **ปัญหาการสอนของนิสิตฝึกสอนวิชาวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.**

ว่าที่ ร.ต. วินัย ศรีกนก. **ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนศิลปศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๖.**

วิรัตน์ แदनราช. **ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาของนักศึกษาฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๖.**

สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

สุจริต เพียรชอบ และอัจฉรา ประไพตระกูล.
ความต้องการการนิเทศการฝึกสอน
ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. รายงานการวิจัย ๒๕๒๒.

อัจฉรา ประไพตระกูล และคณะ. ปัญหาการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตคณะ
ครุศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๒๐. รายงาน
การวิจัย ๒๕๒๒.

อารมณีย์ เทียนพิทักษ์. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
กับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของ
อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ อาจารย์นิเทศก์
ฝ่ายโรงเรียน ผู้บริหารและนิสิตที่ผ่านการ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัย
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๘.

Alleyne, Camille Jackson. The Student
Teaching Experience at Cyrill Potter
College of Education, Guyana as
perceived by Student Teachers.
Dissertation Abstracts International.
(1987): 49-01A.

Fallin, Jana, and Royse, David. Student
Teaching the Keystone Experience.
Music Educators Journal. Vol.87/No.3

(November 2000): 19-22

Pope, Carol Ann. The Relationship Between
Student Teachers' and Cooperating
Teachers' Educational Beliefs and Their
Perceptions of the Student Teaching.
Dissertation Abstracts International.
(1983): 45-08A.

Helion, John Gerard. A Critical Incident
Investigation of Positively and Negatively
Perceived Cooperating Teacher
Behaviors During the Physical Education
Student Teaching Experience.
Dissertation Abstracts International.
(1991): 52-05A.

Woods, Helen. The Student Teaching
Experience: A Qualitative Examination.
Dissertation Abstracts International.
(1991): 52-02A.

Shippy, Virginia Shanahan. An Investigation
of Role Expectations in the Student
Teaching Triad as Viewed by Student
Teachers, Cooperating Teachers and
College Supervisors. **Dissertation
Abstracts International.** (1989): 50-
04A.

ผู้เขียน

อาจารย์วิทยา ไล้ทอง อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย